

N° 8.

R a k s i

Leifillistä Runoa.

Jak. Juteint.

W i i p u r i s s a .

Cederwallerin Pösten ja Pojan Kirja-painosta,
vuonna 1844.

Imprimatur:

G. REIN.

Wilu-tandista.

Wiluinen tauti on vaikea, paksu ja
partainen ukko,
affansa alati kiukusta kiivas ja
polttava paljoin.

Muinen wanha wilu-tanti,
wiksi-huli, wihta-parta,
roima-housu, home-filmä,
jonga kallon harmaat karvat,
hopiaiset, hohdavaiset,
paistawat kuin päiväisellä
tuohi-koiwut tuusistossa, —
muinen wanha wilu-tanti,
wahwa, paksu warreldansa,
kysä-selkä, kongo-noukka,
leuka-luiden louskuttaja
läwi kylmänä kesällä
lauhtanassa karheassa,
tappnraisessa takissa.
Aijä hassu hallawana
pitkin maata matkustellen
kultti muille kurjuudeksi
hinnä pahan puolisonsa
poltto-taudin tuskallisen.
Tämä paha parikunda,
emä eri-puraisuuden,
wiiphi terran wierahana
kauan minun majassani,
yli määrän matkallansa.

Ukko, se ukura-filmä,
kova-koura, kylmä-kynsi,
majan jääksi jähdöittäjä,

jolla oli otsan alla,
ropy-kynnöksen rajalla
silmä-riipsit riippuwaiset
kaharassa kahden puolen
nenän juurta juurewata,
nosti metelin menoissa.
Tämä kupias kuwaildu,
ämmälensä ärisewä,
höpisewä hölö-suuna,
oli kiiwas kylmänäkin,
äkeästi äriästellen
rauhan rikkoi riettahasti;
pian peloitti pihalle,
kartanolle karkoitteli
eukon, pahan emändänsä;
kiristeli kikkuttellen
harwojakin hambaitansa;
silmat päässä pyöriwäiset,
sameroiset sawi-pallot
iskein tulda tuimistuiwat.
Milla ukon uhkausten
parta jäisenä järisi,
tukka luminen tutisi
hartioilla hajallansa.
Wilu-tahti tappelewa,
rahwas suuri suuttuneena
rawisteli raajojansa,
että itse isännängin
ruumis tärisi tuwassa,
helisiwät hambahatkin,
jäsenensä jäykistyiwät
vielä wilusta wäristen.

Waan ei anna waimot aina
myöden kourissa kowangan;
naisen luondo, luusta tehty,
ombi luutakin lujempi.
Niimbä täsfäkin todella,
takaisin nyt tulduansa
kädet puuskassa kupeilla,

vino-silmä, wipsu-huuli,
 toruwainen toro-suuna,
 tuimembi ja tulisembi
 akka woiton angaralda
 otti omalla tawalla.
 Kiukun puna poski-päillä,
 nenä kiero kiperänä
 waituttiwat ämmän wallan;
 ukon päässä uljahangin
 tuohi-hattu tupsahteli
 korma-puustista kowista,
 itse horjui niin kuin hongga,
 jota tuuli tukistaapi.
 Näin on kyllä kylki-luinen
 nainen luja luonostansa.
 Barembi, jos pohkehesta
 waimo wasta walmistuişi,
 kuin ei miehen kiritusta
 tahdo luisena totella.
 Sääri, siitä pienenneenä,
 saisi olla saappahassa
 pojes silmistä pahoista.

Eukko, ennengin wihainen,
 kiersi nenän kierommaksi,
 ruman otsansa rypisti,
 laski löyhlyn lauiolle,
 tuwan äijälle tulisti,
 ajoi talwen taipaleelle,
 että wirsut wilahtelit,
 pojes pakkaisen pakoitti;
 mutta jäi nyt jähtymätä
 itse ilkeä majaani,
 josta jälle julma waiwa
 oli osana minulla;
 kautta wallan warssi kuuman
 tulin minä tuskaisetişi,
 että kaulan kasteheena
 weşi kielessä kihisi,
 hi-en höyry harmahana

ruusas nousi rumihista,
tipu kalloa kivistä.

Ukon ilma useasti
warin waituttaa edellä,
wilu-taudin kylmän, kurjan
poltto-tauti on perässä.

Muistutellen vielä muita
waipuneita waiwan alla
mainittawa ombi myöskin,
kuinga viimein wiekkahasti
pääsin pahoista wapaaksi:
— minä syötin, minä juotin
heitä ensin herkuillakin,
warsin wierahan waroilla;
mutta koston koetellen
tulin tundemaan tapansa,
sitte muutin kestin muodon,
syötin heillä karmaat kaakut,
juotin juomat katkerammat,
annoin maistaa kiinan kuorta,
lattia leiwätä liendä.

— Hawaittua huonot herkut,
kehnot kestit, kuiwat kannut,
näin on muinen moni muikin
wieras wiipymä paennut.

Wiinan syndy.

Koska Hitto, kauan laino,
fadehtia kamalambi,

hawainneena onnen osat
ihmishyden ihanaisen,
tahtoi tuoda turmelusta,
häijy häväistä sukumme,
tiesi miekas wiinan voiman
willitsevän wiisautta,
tukahuttain tunnon lahjan
turmelewan terveyden.

Mutta mistä Sitto, hirmu,
hiivan hyvän puutteheesa,
tuone tuohon seljitystä,
saane käntettä käsille?
Ensin ehdon urakalla,
sitte sikon haastollakin
Kapehet jo kyllä kauan,
sitä warten warpahilla,
kiipešivät kilvoittellen;
waan ei hiivoja hawaittu.
Ruska oli, siel'd' ei saatu,
eikä andaneet atakkan.

Sitto viimein wihaifena,
jumalaton julmistunut,
käski kaikki Kapehensa
kautta uuden uhka-sikon
hiivan hakemaan hänelle.
Kapehet nyt kauhistuiwat
käskyn kovan kuulduansa,
waelsiwat waiwattuina,
— kuka tiesi turhin kyllä,
jos ei olis' peto-joukko,
weren wuotawan himossa,
tehnyt turmaa tappelusta
kanssa suuren sika-lauman,
että wahto waluneena,
kuonon, kärsän kuorsuessa,
rinnan riidassa röhisten,
oli kaswanut kasoiksi.

Rapehet, ne kelmit, konnat,
kohta siitä kotoilivat
hiivan hirviän Hitolle.

Walmis on nyt outo neste,
putellisfa palo-wiina,
katkera ja karwas liemi,
joka juoden janottaapi,
näännyttääpi nautittaissa,
wäärin käyttäin waiwuttaapi,
waiwuttaapi, walmistaapi
tunnon saman tapaiseksi
kuin on wahto waluneena
saatu suusta sika-lauman,
taikka pedoilda peritty.
Willittynä wiinan kautta
mies on peto peljättävä,
taikka porsahan tapainen.

